

ת"פ 20801/08/21 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד אמיר אל עוברה

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 20801-08-21 מדינת ישראל נ' אל עוברה

בפני	כבוד השופטת שוש שטרית	מדינת ישראל - תביעות נגב ע"י ב"כ עוה"ד ליטל פרץ
המאשימה		
נגד		אמיר אל עוברה
הנאשם		ע"י ב"כ עוה"ד אייל הדר ושלום פניאה

גזר דין

על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן הורשע הנאשם **באיומים**, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: **החוק**); **תקיפה הגורמת חבלה של ממש**, עבירה לפי סעיף 380 בחוק.

כתב אישום מתוקן

1. על פי החלק הכללי של כתב האישום, המתלוננת נור אל עוברה היא בתם של הנאשם ושל שרה אל עוברה. המתלוננת גרה בבית הוריה בישוב מיתר. מספר חודשים עובר לאירוע המפורט בכתב האישום נרקם בינה לבין ענאן אבו סיאם קשר רומנטי לו התנגדו הוריה ואף דרשו שהיא תחתן עם אחד מקרובי משפחתה אך המתלוננת סירבה.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, כשבועיים עובר ליום 02.08.2021 איים הנאשם על המתלוננת באומרו לה "**אם את חושבת שוב לדבר עם ענאן אני אתלה אותך ויהרוג אותך**". מיד לאחר מכן לקח את מכשיר הטלפון של המתלוננת והחל לקרוא הודעות בינה לבין ענאן.

באותו היום, סמוך לשעת חצות, דרש מהמתלוננת להגיע לסלון הבית ושם הצליף בה באמצעות חגורת עור במספר מקומות בגופה וכתוצאה מכך נגרמו לה חבלות של ממש בדמות המטומות וחבלות יבשות במספר מקומות בגופה, לרבות כאבים בגב.

עוד עולה מהעובדות כי ביום 29.07.2021, לאחר שאמה של המתלוננת הבינה שהיא ממשיכה בקשר עם ענאן תוך שהיא עושה שימוש בטלפון סלולרי נוסף שנמצא ברשותה, אז תקפה האם את המתלוננת בכך שהכתה בידיה בראשה, זרקה לעברה כיסא אשר פגע ברגלה, נשכה בידה, משכה בשיער ראשה והפילה אותה ארצה ובמעשיה הנ"ל גרמה חבלות של ממש בדמות סימני נשיכה ואדמומיות על ידה השמאלית של המתלוננת.

עוד על פי כתב האישום ביום 2.8.21 סמוך לשעה 17:00, נדרשה המתלוננת להתלוות לאמה לסניף של בנק הפועלים על מנת למשוך כספים. לאחר שהמתלוננת והוריה יצאו מהבנק, המשיכו דרכם לפארק בשכונת רמות בב"ש. מאוחר יותר, בשעה 19:41 התקבלה קריאה במוקד 100 מאת מודיעה אנונימית אשר ציינה שהיא נמצאת באותו הפארק, ואליה פנתה המתלוננת וביקשה מכשיר טלפון על מנת להתקשר לחבר כדי שיבוא לקחת אותה מהר מהמקום בטענה שאם היא תלך עם הוריה אשר נמצאים אתה בפארק, הם ירצחו אותה.

תסקיר שירות המבחן

2. ההסדר בין הצדדים לא כלל הסכמה לעונש ועל כן התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו של הנאשם וזה הוגש ביום 02.05.2022. מהתסקיר עולה כי הנאשם בן 49, תושב מיתר, נשוי ואב לבת בגיל 22 שנים, היא המתלוננת. הנאשם ואמה של המתלוננת אמצו את בן אחיו, בן 6 ומגדלים אותו כהוריו מגיל ינקות. הנאשם עובד באופן עצמאי כקבלן בניין ובעלותו סלון לכלות אותו מנהלת אשתו והמתלוננת. מתיאור קורות חייו עולה כי הנאשם סיים 12 שנות לימוד בבית ספר ללא תעודת בגרות. מגיל תיכון עבד בחברה בבעלות אביו בתחום פיתוח תשתיות ועפר ובחלוף השנים התקדם בתפקידים ניהוליים בעסק וכיום מנהל אותו.

ביחס למשפחתו הגרעינית, מסר הנאשם כי התחתן עם אשתו לפני כ-25 שנה אשתו, תיאר כי סמוך לנישואיהם החלו בטיפול פוריות ולאחר כשלוש שנים נולדה בתם הבכורה. לדבריו, המשיכו בטיפולים ולאחר תקופה ארוכה שלא הצליחו, לפני כ-6 שנים אחיו הסכים להעביר תחת חסותם את אחד מבניו ומאז הם מגדלים אותו כבנם. הנאשם תיאר התמודדות רגשית מורכבת סביב הקשיים עמם התמודדו בתחום הפוריות. ציין כי על הרקע המתואר, הוא חש מחויבות יתרה מול ילדיו ופועל לספק להם כל הדרוש להם. הנאשם תיאר מערכת יחסים חיובית עם אשתו וילדיו, כאשר הקשר עם אשתו תומך וקרוב וכי הקשיים עמם התמודדו חיזקו את הקשר ביניהם.

ביחס למערכת יחסיו עם בתו המתלוננת ולעבירות הנוכחיות מסר כי עד לתקופה שקדמה לעבירות, התנהלה מערכת יחסים חמה ותומכת בינו לבין בתו. ציין כי פעל ככל שביכולתו לספק את צרכיה, ואפשר לה לנהל מערכות יחסים חברתיות וכי לא התמודדו עם קשיים בחינוך שלה ושל אחיה הצעיר. לדבריו, בחודש יולי 2021, בתו החלה לנהל קשר חברי עם בן זוג (בעלה כיום) והוא ביקש ממנה לסיים את הקשר כי סבר שראוי שתמצא שידוך מתוך משפחתם המורחבת, אולם לאחר תקופה קצרה גילה כי היא ממשיכה לנהל את הקשר ולכן ביקש לשוחח עמה על כך. הנאשם ציין כי במפגש נוצר עימות שהחריף ובמהלכו היכה אותה כמתואר בכתב האישום המתוקן אם כי שלל כי איים עליה. הנאשם שיתף כי לאחר האירוע, הצטער על הפגיעה בבתו ועל תגובתו האלימה אשר אינה מאפיינת את התמודדותו במצבי קונפליקט בדרך כלל. לדבריו, לאחר עימות שהתרחש בין בתו לאמה, הוא לקח את בתו לשיחה שבה ניסה להסביר את עמדתם אך היא עמדה על רצונה להמשיך את הקשר.

הנאשם תיאר תקופה מתוחה קודם לאירוע האלימות בה היה שרוי בכעס על בתו וחש חוסר אונים מול התנהגותה והתקשה לקבל אותה בין היתר כי חש פגיעה באמון בינו לבתו בשל ניסיונה להסתיר מהוריה את הקשר. בהמשך, ונוכח שעמדה על שלה הבין כי עליו לכבד בחירתה ובמהלך תקופת מעצרו ומעצר הבית השלים עם בחירתה. עוד שיתף כי סמוך לאחר האירוע היה ריחוק בינו לבין בתו אולם בהמשך חזר הקשר אף יותר קרוב וחיובי מעבר וכי כיום חש יותר הערכה כלפי בתו אשר עמדה על רצונה וצרכיה.

שירות המבחן נפגש עם המתלוננת, בתו של הנאשם ומשיחה עמה נלמד כי היא בת 22, נשואה ועובדת יחד עם אמה בסלון כלות שבבעלות המשפחה. המתלוננת תיארה קשר קרוב עם הוריה ובאופן כללי תיארה חוויה שלאורך חייה הוריה העניקו לה צרכים חומריים ורגשיים כאחד, הקשיבו לרצונותיה ומימשו אותם. המתלוננת שיתפה בקשייה לדבר על העבירה ועל התקופה שהגיעה בעקבותיה, שכן חווה כיום כאב ובושה בשל המצב אליו הגיעו כמשפחה. המתלוננת מסרה כי התנהגותה הייתה מרדנית מה שהוביל למתיחות מול הוריה. לדבריה אינה חווה כל חשש מפני הוריה ואינה חושבת שיהיו מסוגלים לפגוע בה בעתיד. השירות התרשם כי היא מגוננת על הוריה ובפרט על אביה, שכן התקשתה להתייחס לפער שבין האופן שבו הציגה את הקשר כחיובי ואוהב לבין התנהגותם האלימה כלפיה.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות ורבליות וקוגניטיביות תקינות, אשר מנהל אורח חיים מתפקד וחיוני במישור בתעסוקתי ומביע שאיפות חיוביות בתחום המשפחתי. השירות התרשם ממורכבות רגשית כלפי ילדיו ובפרט כלפי בתו, מה שיכול והיה בו להוביל לקושי לראות את צרכיה באופן נפרד משלו ונטייה ליחס מגונן ולעיתים שתלטני על התנהלותה.

השירות העריך כי האירוע האלים התרחש נוכח שהנאשם חווה הצפה רגשית מול בתו עמו התקשה להתמודד. אל מול הפער בין דימויו העצמי להתנהגותו באירוע נמצא כי הנאשם התקשה לבחון באופן ביקורתי את החלקים האלימים אצלו, ועם זאת, העריך השירות כי כיום הוא מבין את חומרת מעשיו ומביע רצון, באופן ראשוני להיעזר בגורמי טיפול על מנת לרכוש כלים להתמודדות מיטיבה במצבים מורכבים מול ילדיו.

בהתייחס לגורמי הסיכוי לשיקום ציין השירות את תפקודו התעסוקתי היציב לאורך שנים והעדר עבר פלילי קודם, ציין כי ההליך המשפטי הנוכחי מרתיע ומציב גבול עבורו, כי מדובר במי שמביע מחויבות לתפקידו כהורה ובן זוג ומוכן להתגייס להליך טיפולי אצל שירות המבחן על מנת לבחון חלקים שבהם מתקשה ולרכוש כלים להתמודדות אדפטיבית מול ילדיו. בנוסף, התרשם שירות המבחן כי כיום קיימת רגיעה והתייצבות בתא המשפחתי ובקשר בין המתלוננת לבין הוריה.

בסופם של דברים, לאור התרשמות שירות המבחן מנזקקות טיפולית בתחום ההורות האלימה לצד והנכונות של הנאשם להתגייס להליך טיפולי, המליץ כי יוטל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, במהלך הצו ישתתף בקוצה בשירות המבחן. ובהקשר זה צוין כי הנאשם הופנה לקבוצה אצל שירות המבחן לאבות שהתנהגו באלימות כלפי ילדיהם ומצוי ברשימת המתנה.

בכל הנוגע לעונשו של הנאשם סבור השירות כי ככל ויוטל עליו עונש מאסר בפועל או בעבודות שירות, יהיה בכך לקטוע את התנהלותו בכלל ולרבות במישור התעסוקתי, מה שעלול להוביל לפגיעה במערכת המשפחתית ובמצבה הרגשי של המתלוננת. לאור זאת, המליץ על ענישה שיקומית חינוכית בדמות צו של"צ בהיקף 150 שעות. השירות הוסיף גם **בסוגיית הרשעתו של הנאשם** וציין כי לאור התגייסותו לטיפול, הודאתו בהתנהגות תוקפנית כלפי בתו, הבנתו את חומרת מעשיו והבעייתיות בהתנהגותו, נראה כי הותרת ההרשעה על כנה תוסיף על הפגיעה בדימויו העצמי, תפגע במרקם וביציבות התא המשפחתי, ועל כן בא השירות בהמלצה לבטל הרשעתו.

מתסקיר משלים מיום 13.09.2022 עולה כי במהלך התקופה הנוכחית הנאשם השתלב ביום 17.05.2022 בקבוצה לאבות שנהגו באלימות כלפי ילדיהם אצל שירות המבחן ולמעט מספר פעמים בשל נסיבות בריאותיות עליהם הודיע מראש הגיע בקביעות למפגשים שהתקיימו. השירות ציין כי הנאשם משתף פעולה, מביע מעולמו האישי וקשוב לתכנים שעולים מצד משתתפי הקבוצה, וכי התכנים השונים מסייעים לו לבחון את התנהלותו ההורית באופן ראשוני ובאופן

מותאם לשלב שבו מצוי בהליך הטיפול. בסופם של הדברים חזר השירות על התרשמותו כי הנאשם מבין את חומרת מעשיו ואת הפגיעה בבתו, וכי הוא נתרם מההליך הטיפולי בקבוצה ועל כן חזר על המלצותיו וציין כי הכין תכנית לצו של"צ בהיקף 150 שעות, שאותן יוכל לבצע במעון יום שיקומי "אלראזי" ברהט בתפקיד אחזקה.

ראיות וטיעונים הצדדים לעונש

3. ביום 19.09.2022 נשמעו טיעונים לעונש כשקודם לכן כוונת ההגנה הייתה להעיד את המתלוננת אשר התייצבה באולם הדיונים כעדת הגנה, אולם נוכח של מה שנראה כהתקף חרדה, היא נזקקה לטיפול על ידי מאבטחי בית המשפט ודבריה נשמעו ביום 14.11.2022.

בדבריה ביום 14.11.2022 מסרה כי נוכח המעמד חוותה התקף חרדה. באשר לאירוע מסרה כי האירוע אינו מאפיין את המשפחה בה היא גדלה, כי מדובר באירוע חד פעמי והיא לא שיערה בנפשה כי היא והוריה יעמדו במעמד בו הם עומדים היום. הוסיפה, **"אני לא רוצה שאבא שלי יקבל עונש. אם הוא יקבל עונש אני לא אסלח לעצמי. אבא שלי מאוד חשוב לי, אנחנו כל יום מתכתבים ונפגשים... הבית חזר להיות חם כמו קודם ואפילו יותר אני מתחננת שאבא שלי לא יקבל עונש"**.

מתשובותיה לשאלות ב"כ הצדדים מסרה כי לאחר האירוע אביה התרצה והסכים לקשר שלה עם מי שהוא בעלה היום, ערך עבורם חתונה מפוארת **"עשה אותי מלכה"**. מסרה כי היא ובעלה נוהגים לבקר לעיתים קרובות את הוריה ולמעשה הביקורים הם הדדיים ושוב חזרה וביקשה **"אני מתחננת שבית המשפט לא יתן לאבא שלי עונש כי אני ארגיש אשמה כל החיים"**. לשאלת ב"כ המאשימה מסרה כי אביה תקף אותה פעם אחת והיא פנתה לעזרה משום שרצתה להתחתן עם בעלה וחזרה וטענה כי אביה מעולם לא איים עליה.

4. **התביעה בטיעוניה בכתב ועל פה** טענה לפגיעת הנאשם בעצמות גבוהה בערכים המוגנים שנועדו להגן על שלומה הפיזי והנפשי של המתלוננת לרבות כבודה כאדם ואשה. לאחר שעמדה על נסיבות ביצוע העבירות עתרה לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם כך שינוע בין 14 ל 24 חודשי מאסר בפועל והפנתה למקרים בפסיקה עליהם הרחיבה בטיעוניה בכתב, ובנוסף להשית עליו ענישה נלווית בדמות מאסר מותנה, קנס, פיצוי למתלוננת. בהקשר זה ציינה לזכותו העדר עבר פלילי קודם והודאתו במעשים. בהתייחסה לתסקירים בעניינו הפנתה להתרשמות השירות מכך שבתו המתלוננת מגוננת עליו ומתקשה להסביר את הפער בין תיאורה את יחסיהם התקינים וקרובים בעבר להתנהגותו האלימה כלפיה. לדידה של התביעה, בכל הנוגע להליך הטיפולי עליו פרט השירות בתסקירו, נמצא כי זה רק בראשיתו. אשר לביטול הרשעת הנאשם נטען כי לא נמצא פגיעה קונקרטית ומשמעותית בעיסוקו ובכלל דין עתירה זו להידחות מאחר והנאשם אינו עומד בתנאים הנדרשים לבחינת ביטול הרשעתו.

5. **ב"כ הנאשם, עוה"ד אייל הדר ושלום פניאה**, ציינו תחילה כי התיקון המשמעותי שנערך בכתב האישום היה בהתאמה למסכת הראייתית האמיתית עליה הסכימו הצדדים. נטען כי האירוע האלים הינו אחד ובודד במסכת חיים משפחתית ארוכה שהייתה לעילא ולעילא.

נטען כי נוכח האירוע שהתרחש באוגוסט 2021 הנאשם שהינו אדם נעדר עבר פלילי, נורמטיבי, בעל ואב מסור, מצא עצמו מאחורי סורג ובריח לראשונה בחייו משך כחודש וחצי כשלאחר מכאן היה עצור 3 וחצי חודשים נוספים באזק

אלקטרוני, הרחק מאזור מגוריו ומבני משפחתו ועסקיו כשהוא חווה טלטלה רגשית עמוקה. נטען כי במהלך כל התקופה שמיום שחרורו לאזוק אלקטרוני ולאחר מכן, בהנחיית בית המשפט היה הנאשם מלווה ומפוקח על ידי שירות המבחן עמו שיתף פעולה באופן מלא.

ב"כ הנאשם סיפר על הנאשם שהינו איש עסקים מצליח, מפרנסם של משפחתו ומשפחות אחרות בנגב, אחראי על פרויקטים ציבוריים. לדידה של ההגנה, זהו המקרה המובהק בו יש ליישם את הכתוב "**מודה ועוזב ירוחם**". נטען כי הנאשם אשר חטא ופשע - מודה, מתבייש ומתחרט ובכלל מתקשה בחשיפת בתו להליך המתנהל נגדו. ב"כ הנאשם בקשו לראות את השוני בין הנסיבות במקרה הנדון למקרים אחרים אליהם נחשף בית המשפט, ובין היתר בהינתן חרטה והכלה מלאה מוחלטת של הנאשם ואשתו את בן הזוג של בתם לחברותם התנגדו בראשית הקשר. הכלה שכללה הסכמה לנישואיהם ועריכתה של חתונה מפוארת על חשבונם, בנוכחותם ותוך כלה של כל משפחתו של החתן, הבעת חרטה בפניהם, הכל בפומבי ממרום מעמדו ודגשיו הפטריארכליים של הנאשם, מה שיש בו ביטוי עמוק ומובהק לחרטה אמיתית וכנה. נטען כי כל האירוע היה על רקע התפיסה הלא נכונה של לנהוג באלימות נוכח אי קבלה של בן זוג, אם כי שם זה התחיל ושם זה נגמר, כאירוע בודד וחריג בחייו של הנאשם. נטען כי עולמו של הנאשם טולטל נוכח המשבר שפקד את המשפחה לרבות מעצרו משך תקופה ממושכת שהוביל להרחקתו מבני משפחתו, השבתת פרויקטים ומצב רגשי קשה בו הייתה נתונה המתלוננת עצמה בשל המצב אליו הגיע אביה תוך שהיא מאשימה את עצמה. נטען כי האינטרס הציבורי אינו כולל טלטול נוסף של המתלונן והמשך פגיעה בעולמו של הנאשם ובתא המשפחתי החם אותו בנו משך שנים רבות. בסופם של דברים עתר ב"כ הנאשם לאמץ את המלצות שירות המבחן ביחס לעונש שיושת עליו.

הנאשם התקשה לומר את דבריו. בקול חנוק מסר "אין ספק שעשיתי טעות", "גרמתי נזק אדיר גם למשפחה וגם לחברה. אני רוצה להרים הכל מהתחלה במיוחד את המשפחה ואת העסק. אני רוצה לשקם כמה שאפשר. גם המסגרת הטיפולית עוזרת לי מאוד, אני בתוך זה. הילדה שלי בחוץ אני רוצה לצאת אליה (בתו של הנאשם חשה ברע ונזקקה לטיפול של מאבטחי ההיכל). הילדה עד עכשיו לא יודעת שאני במסגרת הזו, אני לא רוצה שהיא תרגיש רגשי אשם. אני לא יכול עוד לדבר".

דין

6. חומרה מיוחדת מייחס המחוקק לעבירות אלימות במשפחה, והקול הקורא לענישה מחמירה ומרתיעה כלפי מבצעי עבירות בתוך המשפחה הולך וגובר בפסיקת בתי המשפט. כך ברע"פ 340/21 **איברהים מסראי נ' מ"י** (28.1.2021):

"כפי שהודגש לא אחת, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות במשפחה - ואלימות בין בני זוג בפרט - על מנת למגר תופעה נפסדת זו. זאת, בין היתר לנוכח הקושי הקיים לעיתים בחשיפת עבירות אלו, המבוצעות בהסתר מאחורי מפתן הדלת; הפגיעה הקשה שהן מסבות לתחושת הביטחון של בני המשפחה - וקורבנות המעשים בפרט; והחשש מהסלמת המעשים באופן העלול אף לסכן את חיי בני המשפחה, ובהם בת זוגו של התוקף...".

במעשיו המתוארים בכתב האישום, פגע הנאשם בערכים שנועדו להגן על גופה, שלומה, כבודה וזכותה של המתלוננת,

בתו, לבחור בחירותיה ולהיות מוגנת ושלוה בכלל ובתוך ביתה בפרט. אלימות בתוך המשפחה מתבצעת לרוב בתוככי הבית וקורבנות עבירות אלו, לרוב נשים, נמנעות לפנות לרשויות אכיפת החוק, בשל החשש כי יבולע להן לאחר מכן, בשל תלות כלכלית ו/או רצון לשמור על שלמות התא המשפחתי וכדומה, מה שמקשה עוד יותר על גילוי והעמדת הגברים האלימים לדין.

על הצורך במתן הבכורה מבין שיקולי הענישה לשיקולי הגמול וההרתעה בעבירות מסוג זה עמדו בתי המשפט בפסיקה לאורך השנים, כך בדברי בית המשפט בפסק דין **צמח נ' מדינת ישראל** (20.8.2009):

"עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי 'להוציא' את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול ושל הרתעה, הן של העבריין עצמו והן של עבריינים בכוח".

7. **בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** מלמדת על פגיעה גבוהה ומשמעותית בערכים המוגנים. ברקע האלימות שננקטה כלפי המתלוננת, צעירה בת 22, קשר רומנטי עם ענאן (בעלה כיום), בניגוד לעמדת הוריה, הנאשם ואשתו (נגדה הוגש כתב אישום בנפרד) אשר דרשו כי תינשא לאחד מקרובי המשפחה המורחבת ובסירובה לנתק קשר עם ענאן נהגו כלפיה באלימות פיזית ומילולית תוך שהם משפלים אותה וגורמים לחבלות בגופה, כל אחד בתורו, במועדים שונים הסמוכים זה לזה.

כשבועיים עובר ליום 2.8.21 הנאשם פנה לבתו ודרש ממנה שלא ליצור קשר עם ענאן ובתוך כך איים כי יתלה ויהרוג אותה אם תעשה כן. בהמשך הוסיף ופגע בפרטיותה עת לקח את מכשיר הטלפון שלה והחל לקרוא הודעות בינה לבין ענאן. בהמשך אותו יום, בשעת לילה מאוחרת, בסלון הבית הצליף בגופה באמצעות חגורת עור במספר מקומות בגופה וגרם לחבלות בדמות המטומות וחבלות יבשות לרבות כאבים בגב.

האלימות כלפי המתלוננת לא פסקה לאחר מעשי הנאשם כמתואר. אמה, שהיא כאמור אשתו של הנאשם, גילתה ביום 29.07.2021 כי המתלוננת ממשיכה בקשר עם ענאן תוך שהיא עושה שימוש בטלפון סלולרי נוסף שנמצא ברשותה, בעקבות גילוי זה, הוסיפה באלימות משלה ותקפה את המתלוננת תוך שהיא מכה בידיה בראשה, זרקה לעברה כיסא שפגע ברגלה, נשכה בידיה, משכה בשיער ראשה והפילה אותה ארצה, כשתוצאה מכך נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות סימני נשיכה ואדמומיות על ידה. נדמה כי אין צורך להכביר מילים על חומרת מעשי הנאשם וכיעורם אשר אינה מתמצא רק במעשיו בפועל, אלא בעובדה כי אפשר ולכל הפחות היווה "דוגמא" להתנהגות ברוטאלית ומשפילה עבור אשתו שנהגה כמותו כלפי בתם כעבור זמן קצר לאחר שנהג כפי שנהג.

הנסיבות מחמירות ביחס למעשי הנאשם ואשתו כל אחד בנפרד וביחד, עת המתלוננת ניצלה חלון הזדמנות שנפתח עבורה ביום 2.8.21, לאחר חזרתה עם הוריה מסיני הבנק. כך בעודם בפארק בשכונת רמות בב"ש, פנתה לגברת ששהתה במקום (המודיעה) אשר שמעה שיחה בין המתלוננת לחברה ממנה בקשה עזרה אחרת ירצחו אותה, מה שהוביל למרבה המזל לאותה ידיעה אנונימית למשטרה.

8. **ענישה נוהגת** - העונשים המוטלים על גברים אלימים המורשעים בעבירות אלימות פיזית ו/או מילולית, כלפי בני משפחתם, נעה בקשת רחבה ואלה לרוב נגזרים מנסיבות ביצוע העבירות ותוצאותיהן. בחינת מקרים בפסקה על פי רוב תשאף למקרים שנסיבותיהם דומות פחות או יותר לנסיבות המקרה הנדון, אם כי, גם ממקרים חמורים יותר או קלים יותר, נוכל ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת והראויה לנהוג, והכל בהתאמה ובשינויים המחויבים למקרה הנדון.

ברע"פ 8755/21 **איאד אבו עראר נ' מדינת ישראל** (26.12.2021) שנסיבותיו חמורות יותר, נדון מקרה בו נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (ע"פ 52057-10-21) בגדרו התקבל ערעור המאשימה על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר-שבע (ת"פ 10891-05-20). המבקש, רופא במקצועו, הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות תקיפה סתם של בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, ותקיפה הגורמת חבלה ממש של בת זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין. המדובר במי שתקף את אשתו תחילה בבית הוריו באמצעות ידיו על ראשה ובידיה ובהמשך בביתם הכה אותה באמצעות מקל של מטאטא, הפילה לרצפה ובעודה שרועה על הרצפה בעט בה בחזקה והכה בה באמצעות ידיו. כתוצאה ממעשיו נגרמו לאישה חבלות בדמות שבר תוך וחץ מפרקי אשר שוחזר וגובס בבית החולים, לרבות סימנים אדומים ברגליה וגבה. **בית המשפט השלום קבע מתחם עונש הנע בין 6 ועד 24 חודשי מאסר בפועל**, ומטעמי שיקום ופגיעה קונקרטית בעבודת הנאשם ביטל את ההרשעה והטיל עליו של"צ וענישה נלווית. **בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה וגזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את בקשת הערעור תוך שציין כי מדובר ב"רף מקל" של ענישה.**

ברע"פ 7887/20 **עבד עאבדין נ' מ"י** (10.1.2021) שנסיבותיו חמורות יותר, נדחתה בקשת רשות ערעור על חומרת העונש. המבקש הורשע בעבירות של איומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות של בת זוג, ושלוש עבירות של תקיפה סתם של בת זוג. בעקבות ויכוח הכניס המבקש את ידו לחזה של המתלוננת ולחץ בחוזקה, והיכה אותה בגבה, ושרט את ידיה, השליך אותה על רצפה והיכה אותה בסטירות על פניה ובעט בה ברגלו. בהמשך איים אליה השליך אותה לעבר ספה, היכה אותה בסטירות בפניה, בעט ברגלה משך אותה בידה, ומשכה בכוח, השליך אותה בספה, היכה בפניה וחזר ובעט ברגליה. בהמשך השליך אותה על הרצפה בעט ברגליה וסטר לה בפניה, גרר אותה על הרצפה. כתוצאה מהאירוע נגרמו למתלוננת מסוממות ברגליה ובידיה, שריטות ואדמומיות. עוד עולה כי שלושה חודשים קודם לכן שבר לה כלי איפור וסטר לה בנוכחות אמו. **בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם בין 6 ל- 18 חודשי מאסר וגזר 11 חודשים. בית המשפט המחוזי התערב במתחם כך שינוע בין 12 - 36 חודשי מאסר בפועל, והטיל על המבקש 20 חודשים, ובקשת רשות הערעור נדחתה.**

ברע"פ 1536/20 **אלבז נ' מ"י** (1.3.2020) הורשע המבקש בביצוע עבירות תקיפה ואיומים בשלושה אירועים שונים. בראשון דובר בחבטה בפניה של המתלוננת בתנועת אגרוף, נטילת סכין והצמדתו למותניה ואיום ברצח. השני, הכאת המתלוננת במכות אגרוף בידה הימנית וגרימת שטף דם, ובאישום השלישי בעיטות ברגלה של המתלוננת וגרימת שטפי דם. **בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ל- 18 חודשים, והטיל 12 חודשי מאסר בפועל.** הערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור נדחו, **תוך שצוין כי אף במצבו הבריאותי הקשה של המבקש, אין כדי להצדיק מתן רשות ערעור.**

בת"פ (שלום ב"ש) 51595-08-21 **מדינת ישראל נ' אבו ג'ודה** (27.12.2021), נקבע מתחם עונשו בין **9 ועד 24**

חודשי מאסר בפועל בנסיבות בהן הורשע הנאשם בעבירות איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש של בת זוגו. הנאשם שחיפש את מנת הסמים שלו ולא מצאה, החל להכות באגרופיו בבטנה וחזה של אשתו, בהמשך בעט ברגליה וגרם לחבלה בדמות שפשוף בין ירכיה. בנוסף, במועד מוקדם לאמור, איים כי יפגע בה בזמן שהיא ישנה. עונשו של הנאשם, **נעדר עבר פלילי**, נגזר ל **9 חודשי מאסר בפועל** וענישה נלווית.

לאחר איזון בין כלל השיקולים הנדרשים לקביעת מתחם העונש ההולם, לרבות הענישה הנוהגת והפגיעה בערכים המוגנים, סבורני כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נכון וינזק בין 12 ל 30 חודשי מאסר בפועל.

חריגה ממתחם העונש ועונשו של הנאשם

9. בהתאם לסעיף 40ד' (א) לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום.

כאן המקום להדגיש כי שיקולי שיקום אינם חזות הכל. יש מקרים בהם נאשם יעבור הליך שיקומי אף משמעותי ועדיין, נמצא מקרים בהם שיקולי ההרתעה והגמול יגברו על שיקולי השיקום, וגם נמצא מקרים בהם נדרש בית המשפט לאזן בין שיקולי ההרתעה והגמול לעונש שיגזור על הנאשם לאחר שכבר חרג ממתחם העונש ההולם.

עת מדובר בעבירות של אלימות של גברים כלפי נשים, ישנה חשיבות מהמעלה הראשונה להליך הטיפול אותו יעבור הגבר האלים. הדברים מקבלים משנה תוקף עת מדובר בגברים בעלי תפיסות ועמדות פטריארכליות ושמרניות ביחס לתפקידים במשפחה ולדמות האישה בכלל ובקשר הזוגי בפרט. עת מדובר בבני זוג, הדבר מקבל משנה תוקף בנסיבות בהן השניים מגלים רצונם לחזור למערכת יחסים זוגית וניהול תא משפחתי משותף, והדברים נכונים גם ביחס למערכת היחסים שבין הורים לילדיהם.

במקרה הנדון, סבורני, כי עניינו של הנאשם מצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם שנקבע, משיקולי שיקום, כנלמד מתסקיר שירות המבחן והמלצותיו ולרבות מהתרשמות והערכת בית המשפט בהקשר זה. עם זאת, נוכח מהות העבירות בנסיבות ביצוען, נוכח כי שיקולי הרתעת הרבים על משקלם הנכבד נותרו בעינם, אין מקום לחריגה בפער כה גדול ממתחם הענישה כפי המלצת שירות המבחן, ואף לא לדיון בהמלצת השירות לביטול הרשעתו.

בהערכת גורמי הסיכוי לשיקום ציין שירות המבחן בהתרשמותו מהנאשם כאיש משפחה אשר לאורך שנים מנהל אורח חיים מתפקד וחיובי בכלל המשורים בחייו ומביע שאיפות חיוביות בתחום המשפחתי. השירות התרשם ממורכבות רגשית כלפי ילדיו ובפרט כלפי בתו, היא בתו הביולוגית היחידה, מה שלמעשה הוביל לקושי שלו לראות את צרכיה באופן נפרד משלו ונטייתו ליחס מגוון ולעיתים שתלטני על התנהלותה.

יש ממש בדברי ב"כ הנאשם בטענתם לנסיבות חיוביות חריגות במקרה הנדון. עניין לנו באירוע אלימות על רקע קשר רומנטי בין המתלוננת למי שכיום הוא בעלה, חרף התנגדות הוריה.

המתלוננת אשר בצדק זכתה להערכה רבה יותר בעיני אביה הנאשם על שום שעמדה על זכותה לבחור את הגבר לו תינשא, יכלה לעשות כן, חרף התפיסות והעמדות הפטריארכליות והשמרניות ביחס לתפקידים במשפחה ולדמות האישה בכלל בחברה הבדואית. יכול שמעשי המתלוננת הם פועל יוצא של מאפייני אישיותה, אולם לא יכול להיות חולק, הם פועל יוצא של חינוך, תפיסות ועמדות של ההורים להם נולדה ובחיקם גדלה להיות כזו.

מהתרשמות ישירה של בית המשפט מהנאשם והנלמד מהתסקיר, ניתן לומר כי הנאשם נטול תפיסות ועמדות פטריארכליות נוקשות ביחס לדמותה ומעמדה של האישה במשפחה. הדברים באים לביטוי, בין היתר, בנשואיו לאשתו היחידה משך 25 שנים, היותו אב ביולוגי לבתו היחידה לאחר שנים של טיפולי פוריות, לאימוץ אחיינו מגיל ינקות כבנו לכל דבר, ובניהול אשתו באופן עצמאי את המספרה שבבעלות המשפחה ועוד.

מהתסקיר נלמד כי התנהגותו האלימה, המכוערת והראויה לכל גנאי של הנאשם, היא נוכח הצפה רגשית ותחושות כעס ואובדן האימון נוכח ניסיונה של בתו להסתיר את הקשר עם ענאן, רגשות עמם לא ידע להתמודד בעת הגילוי.

מהתסקיר והדברים שבאו בפני בית המשפט במהלך הדיונים עולה כי מיד לאחר האירוע הנאשם הצטער רבות על הפגיעה בבתו ועל תגובתו האלימה אשר אינה מאפיינת את התמודדותו במצבי קונפליקט בדרך כלל.

הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הודה בהם ועשה ככל שעלה בידו למזער נזקי המתלוננת והנזקים שגרם לתא המשפחתי שלו.

המתלוננת זכתה לממש את רצונה ונישאה לענאן, בחיר ליבה. לא רק זאת, אלא כי עשתה כן בהסכמה מלאה של הנאשם ואמה אשר מימנו את חתונת הפאר שנערכה לה, כשקודם לכן, הנאשם ואמה הביעו חרטה על מעשיהם והתנצלו בפניה ובפני החתן המיועד ובני משפחתו על התנהגותם. בהקשר זה לא ניתן להתעלם מדברי ב"כ הנאשם על כי התנהלות זו אשר ברגיל מצופה מכל אחד אינה שכיחה במגזר אליו משתייך הנאשם ובני משפחתו, וכי לא החשש מההליך המשפטי הוא שהניע את הנאשם לעשות כן, אלא ההכרה, ההבנה וההפנמה של הפסול שבמעשיו ובעיקר כי עליו לכבד בחירתה ורצונה החופשי של בתו.

מכלל הדברים שהובאו לעיל בתמצית ובפירוט בתסקיר, נלמד כי אין עניינו בנאשם בעל דפוסי התנהגות אלימים מושרשים. עוד נלמד כי את הפער בין דימויו העצמי של הנאשם להתנהגותו באירוע אותו התקשה לבחון הנאשם באופן ביקורתי לרבות את החלקים האלימים אצלו - צומצם כמעט לחלוטין במסגרת ההליך הטיפולי בו שולב והותאם לצרכיו, וכי כיום ניתן לומר שהנאשם השכיל לרכוש כלים להתמודדות מיטיבה במצבים מורכבים מול ילדיו.

הנאשם מצוי בהליך טיפולי ייעודי בקבוצות לגברים שנהגו באלימות כלפי ילדיהם. המדובר בהליך טיפולי מטיב שכאמור הותאם לצרכיו ונוגע בליבת העבירות שביצע ואשר נלמד מהתסקיר המשלים כי כבר נושא פרי. על כן, סבורני כי שקלול כלל הנתונים האמורים מצביע במובהק על סיכוי גבוה לשיקום הנאשם ומצדיק כאמור, ירידה מתחת למתחם העונש ההולם.

עונשו של הנאשם

10. נוכח שכיחות עבירות אלימות במשפחה וכלפי נשים בפרט, משקלם של שיקולי ההרתעה נותר על כנו גם לאחר הירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם. **בגדרי שיקולי הרתעת היחיד** אביא בחשבון את האחריות המלאה שנטל הנאשם על מעשיו מיד וסמוך לאחר ביצועם, לחרטה הכנה שקבלה ביטוי של ממש בהבנתו את חומרת מעשיו, חזרתו מהתנגדותו לקשר של המתלוננת עם בחיר ליבה המלמד על מתן מקום לרצונה החופשי של בתו וזכותה לבחור את בחירתה, לרבות הסכמתו המלאה לנישואיהם שנערכו בפאר, קבל עם ועדה.

ינתן משקל לתקופת מעצרו של הנאשם, לראשונה בחייו, משך כחודשיים מאחורי סורג ובריאח ובהמשך למעצרו באזוק אלקטרוני משך למעלה מחודשיים ימים והמשכו בתנאים מגבילים נוקשים, אותם חווה הנאשם כטלטלה רגשית וכלכלית קשה ומשמעותית בחייו ואשר כשלעצמה מהווה גורם מרתיע שלא ישנה מעשיו.

בבחינת שיקולי הגמול ינתן משקל להליך הטיפול בו שולב הנאשם ופירותיו עד כה. ינתן משקל לעמדתה הברורה והנחושה של המתלוננת בפני שירות המבחן, לרבות להתרשמות בית המשפט כי עמדת המתלוננת היא עמדתה העצמאית אשר נובעת מקשר חם אוהב ועמוק עם אביה הנאשם, קודם לאירועים נשוא כתב האישום ולאחריהם, לרבות להתרשמות שירות המבחן להשפעת העונש שיושט על הנאשם על מצבה הרגשית של המתלוננת אשר מצויה בחודשי הריונה המתקדמים ומתגוררת יחד עם בעלה בבית הוריה, ולרבות אפשרות הפגיעה במרקם וביציבות התא המשפחתי.

למרות כל הנימוקים האמורים, חומרת המעשים מחייבים ענישה שיהיה בה מקום גם ליתר מטרות הענישה לרבות הרתעת הרבים (ראו בעניין זה בהרחבה בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 20120-07-22 **מדינת ישראל נ' קפלה טגניה**) (08.02.23)). אשר על כן, לאחר איזון בין מכלול האינטרסים ושיקוליה הענישה הנדרשים לבחינת עונשו של הנאשם לאחר חריגה ממתחם העונש ההולם, אני גוזרת עליו את העונשים הבאים:

א. **5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות** על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 13.11.22. הנאשם הונחה להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות ביום 17.4.23 (יחידת עבודות שירות), לצורך קביעת מועד חדש והשמה. הנאשם הוזר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה ועל פי הנחיות החוק והממונה וכל חריג מכללים אלו יהיה בה להביא להפסקת ריצוי עונשו בדרך זו וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. **9 חודשי מאסר על תנאי**, לתקופה של 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע.

ג. **3 חודשי מאסר על תנאי** לתקופה של 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון.

ד. **צו מבחן למשך 6 חודשים**. הנאשם הוזר כי עליו לשתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן.

הודעה זכות הערעור

ניתן היום, א' ניסן תשפ"ג, 23 מרץ 2023, במעמד הצדדים.